

[Startside](#) > ... > [Familieretlige Forhold Og Arv](#) > [Arv](#) > [Begrænsninger Vedrørende Arv – Særlige Regler](#) France

Begrænsninger vedrørende arv – særlige regler

Indholdet er leveret af

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Findes der i henhold til denne medlemsstats lovgivning særlige regler som af økonomiske, familiemæssige eller sociale hensyn indfører begrænsninger for eller som påvirker bobehandlingen i relation til fast ejendom, bestemte virksomheder eller andre særlige kategorier af aktiver, der er beliggende i den pågældende medlemsstat?

I Frankrig findes der særlige regler, som fraviger den almindelige arveret, både med hensyn til overdragelse af arv (1) og deling af arv (2).

1. Særlige regler om overdragelse af arv

Overdragelse af arv er mekanismen til udpegelse af de personer, der skal overtage afdødes bo.

Der er fastsat særlige arveretlige regler ved lov og gennem fransk retspraksis for at tage hensyn til visse formuegoders særlige karakter. Dette gælder for følgende formuegoder:

Familiehistoriske arvestykker

De særlige regler vedrørende familiehistoriske arvestykker er blevet fastlagt igennem retspraksis.

Familiehistoriske arvestykker anses for at være genstande med affektionsværdi for familien, og de har en overvejende ikkeøkonomisk og subjektiv værdi, såsom breve stilet til familien, portrætter, møbler med familiens våbenskjold osv. Disse genstande "vidner om familiens historie" og udgør derfor "en mere følelsesmæssig end økonomisk arv, hvis affektionsværdi for familien kræver en særlig tilpasning af reglerne for deres overførsel, navnlig for at undgå spredning, der medfører, at de mister den familiemæssige dimension, som i al væsentlighed er det, der gør dem interessante. (M. Grimaldi, *Droit patrimonial de la famille*, Dalloz Action, 7. udgave 2021/2022, nr. 235.221).

Retspraksis (se navnlig i denne forbindelse: [1. CIV., 21. februar 1978, appelsag nr. 76-10.561, offentliggjort i Bulletin](#)), repræsenterer den opfattelse, at disse goder ikke er omfattet af bestemmelserne om arv og deling i den borgerlige lovbog. Medmindre familiemedlemmerne er mere enige om det modsatte, eller der foreligger en testamentarisk bestemmelse, kan sådanne formuegoder ved deponering overdrages til de familiemedlemmer, som retterne finder bedst egnede til at tage vare på dem. Familiehistoriske arvestykker tildeles således ikke et bestemt familiemedlem, men deponeres i hænderne på et familiemedlem, som skal stille dem til rådighed for de øvrige.

Familiegravsteder

Et familiegravsted er en plads på en kirkegård (gravkammer, grav). Familiegravstedet har et særligt stærkt familiemæssigt formål, hvilket i henhold til fransk retspraksis begrundes en fravigelse af den almindelige arveret.

Som en undtagelse fra bestemmelserne i [artikel 815 i den borgerlige lovbog \(code civile\)](#) kan familiegravstedet aldrig deles: Det overføres til arvingerne, der forbliver i en tilstand af evigt sameje. Arvingerne har i deres egenskab af samejere ret til at blive begravet i gravstedet, til at få deres nærmeste begravet dér og til at modsætte sig begravelse af personer, der ikke er medlemmer af gravstedsindehavernes familie.

Litterær og kunstnerisk ejendom

I [artikel L. 111-1 i lov om intellektuel ejendomsret \(code de la propriété intellectuelle\)](#) bestemmes, at ophavsret omfatter intellektuelle og moralske rettigheder (f.eks.: ret til offentliggørelse af værket, ret til at placere sit navn på værket, ret til respekt for værket osv.) samt økonomiske rettigheder (f.eks.: krav på vederlag for udbredelse af værket).

Lov om intellektuel ejendomsret indeholder en række specifikke regler, der fraviger de almindelige arveretlige regler, med henblik på at beskytte ophavsretten.

For så vidt angår ejendomsrettigheder bestemmes i [artikel L.123-6 i lov om intellektuel ejendomsret](#), at den efterlevende ægtefælle har en særlig brugsret til den udnyttelsesret, som ophavsmanden ikke har benyttet. Ifølge litteraturen kan denne særlige brugsret forklares ved, at den efterlevende ægtefælle formodes ved sin omsorg at have skabt et gunstigt klima for udviklingen af denne intellektuelle produktion, og at vedkommende derfor er berettiget til en kompensation i form af retten til at nyde godt af det produkt, der er resultatet af denne skabelsesproces. (M. Grimaldi, *Droit patrimonial de la famille*, Dalloz Action, 7e édition 2021/2022, nr. 235.201).

For så vidt angår intellektuelle og moralske rettigheder, bestemmes det i [artikel L. 121-2 i lov om intellektuel ejendomsret](#), at retten til udbredelse af posthume værker efter ophavsmandens død i løbet af disse rettigheders gyldighedsperiode udøves af den eller de eksekutor(er), der er udpeget af ophavsmanden. I deres fravær eller efter deres død, og medmindre ophavsmanden ønsker andet, udøves denne ret i følgende rækkefølge: af efterkommere, af en ægtefælle, mod hvem der ikke er truffet endelig afgørelse om separation, eller som ikke har indgået et nyt ægteskab, af andre arvinger end efterkommere, som modtager hele eller en del af boet, og af universallegatarer eller dellegatarer, som modtagere af fremtidige formuegoder i deres helhed. Rækkefølgen af de personer, der er omhandlet i denne artikel, er således forskellig fra den, der er fastsat i [den borgerlige lovbogs artikel 734](#) med henblik på at fastlægge den rækkefølge, hvori arvingerne efter afdøde modtager arven.

Forpagtningsaftaler

En forpagtningsaftale er en kontrakt om forpagtning af landbrugsjord eller bygninger, som en ejer (kaldet bortforpagter) forpagter til en landbruger (kaldet forpagteren) mod leje. Denne giver ret til at udnytte et areal til udøvelse af en landbrugsaktivitet.

I [artikel L. 411-34 i lov om landbrug og havfiskeri](#) bestemmes principielt, at en forpagtningsaftale opretholdes til fordel for afdødes ægtefælle, hans partner, med hvem han har indgået et registreret partnerskab, hans slægtninge i opstigende linje og hans efterkommere, for så vidt de har deltaget i eller faktisk har deltaget effektivt i bedriften i de fem år, der går forud for dødsfaldet.

Denne særregel er begrundet i landbrugsbedrifters særlige karakter. Den udgør en undtagelse fra de almindelige retsregler, idet:

- slægtninge i sidelinje (dvs. brødre og søstre), som er arvinger til afdøde i henhold til den almindelige arveret, ikke kan drage fordel af retten til en forpagtningsaftale
- de personer, der er opregnet i artikel L. 411-34 i lov om landbrug og havfiskeri, faktisk skal have deltaget effektivt i landbrugsbedriften inden dødsfaldet for at være berettiget til at overtage en forpagtningsaftale.

Særlige regler til beskyttelse af parrets bolig

Der er fastsat særlige regler for at undgå, at der opstår uenighed mellem ægtefællen eller samleveren og afdødes øvrige arvinger med hensyn til parrets bolig. Disse regler, der er fastsat på grund af boligens rolle som familiens hjem, har til formål at bevare rammen om den efterlevende ægtefælles eller, for så vidt angår boliglejemaal, afdødes partners liv.

I forbindelse med boliglejemaal fastsættes i [artikel 1751 i den borgerlige lovbog \(code civil\)](#) princippet om medejerskab af lejekontrakten. Det bestemmes således, at retten til en lejekontrakt for et lokale, der ikke er af erhvervmæssig eller kommerciel karakter, og som faktisk anvendes til to ægtefællers bolig, uanset formueforholdet mellem ægtefæller og uanset enhver aftale om det modsatte, og selv om lejeaftalen er indgået før ægteskabet eller det registrerede partnerskab, så snart partnerne i fællesskab anmoder herom, anses for at tilhøre ægtefællerne eller de registrerede partnere i fællesskab.

I artiklens sidste stykke bestemmes, at såfremt en af ægtefællerne eller de registrerede partnere afgår ved døden, har den overlevende ægtefælle eller registrerede partner eneret til den, medmindre vedkommende udtrykkeligt giver afkald herpå.

Hvis boligen tilhører ægtefællerne i fællesskab eller tilhører den afdøde ægtefælle, er det i [artikel 764 i den borgerlige lovbog \(code civil\)](#) fastsat, at den efterlevende ægtefælle, der på dødstidspunktet faktisk benyttede boligen som hovedbolig, indtil sin død har ret til boligen og ret til at benytte boligens inventar. I modsætning til den ordning, der gælder for lejeboliger, finder denne undtagelsesregel kun anvendelse, hvis parret er gift (og ikke hvis han/hun er registreret partner).

2. Særlige regler for deling: præferentiel tildeling

Bodelingen er den endelige fordeling af en arv. Den bringer definitivt arvefællesskabet til ophør, idet den består i at tillægge hver enkelt arving individuelle rettigheder over de aktiver, der udgør den masse, der skal deles.

For at kunne gå videre med delingen er det principielt nødvendigt at sammensætte lige så mange arvelodder, som der er arvinger til den fælles arvemasse ([rtikel 827 i den borgerlige lovbog \(code civil\)](#)). Alle arvelodder har i princippet samme værdi. Hvis arvemassens indhold ikke gør det muligt at danne arvelodder af samme værdi, kompenseres deres ulighed med en godtgørelse kaldet "soulte" (udligningsbeløb) ([artikel 826 i den borgerlige lovbog \(code civil\)](#)).

[artikel 830 i den borgerlige lovbog \(code civil\)](#) præciserer, at der i forbindelse med dannelsen og sammensætningen af arvelodder bør gøres en indsats for at undgå at dele økonomiske enheder og andre samhörende formuegoder, hvis opdelingen af dem ville føre til en værdiforringelse.

Samejerne kan aftale, hvordan de enkelte arvelodder skal tildeles. Hvis der ikke opnås enighed mellem dem, tildeles lodderne ved lodtrækning.

Nogle aktiver kan dog falde uden for lodtrækningen og kan fortrinsvis tildeles én arving. Det bestemmes således, at den længstlevende ægtefælle eller enhver medejerskan anmode om præferencetildeling af:

- enhver virksomhed inden for landbrug, handel, industri, håndværk eller liberale erhverv, hvori den pågældende faktisk deltager i eller har deltaget i driften ([artikel 831 i den borgerlige lovbog \(code civil\)](#)). Denne fortrinsret er lovbestemt for enhver landbrugsbedrift, der ikke overskrider de arealgrænser, der er fastsat ved dekret fra Conseil d'État (øverste domstol i forvaltningsretlige sager), hvis der ikke er truffet afgørelse om opretholdelse af sameje ([artikel 832 i den borgerlige lovbog \(code civil\)](#)). Den er underlagt det skøn, som den ret, der træffer afgørelse om sagens realitet i andre sager, lægger til grund,
- ejendomsretten eller retten til leje af de lokaler, der faktisk tjener ham eller hende som bolig, hvis de var bopæl for vedkommende på dødstidspunktet, samt af boligudstyr og af afdødes køretøj, når dette er nødvendigt for at få hverdagen til at fungere ([artikel 831-2 1° i den borgerlige lovbog \(code civil\)](#)). Denne præferentielle tildeling er et retligt anliggende ([artikel 831-3 i den borgerlige lovbog \(code civil\)](#)),
- ejendomsretten eller retten til leje af lokaler til erhvervmæssig brug, der faktisk anvendes til udøvelsen af vedkommendes erhverv, og af løsøre, der er nødvendigt for udøvelsen af dette erhverv ([artikel 831-2 2° i den borgerlige lovbog \(code civil\)](#)). Denne fortrinsret afhænger alene af den ret, der træffer afgørelse om sagens realitet.
- alt løsøre, der er nødvendigt for udnyttelsen af en landbrugsejendom, der er dyrket af afdøde som gårdejer eller forpagter, hvor forpagtningen fortsætter til fordel for andrageren, eller hvis andrageren får tildelt en ny forpagtningskontrakt ([artikel 831-2 3° i den borgerlige lovbog \(code civil\)](#)). Denne fortrinsret afhænger af den ret, der træffer afgørelse om sagens realitet.

Under alle omstændigheder er præferencetildelingen aldrig automatisk, selv når den er de jure. Det betyder, at den efterlevende ægtefælle eller arving, der ønsker at drage fordel heraf, altid skal anmode herom.

2 Finder disse særlige regler i henhold til denne medlemsstats lovgivning anvendelse på bobehandlingen i relation til ovennævnte aktiver, uanset hvilken lovgivning der finder anvendelse på skiftet?

Af de arveretlige dispositioner, der afviger fra ovennævnte almindelige lov, finder kun to anvendelse, uanset hvilken lov der finder anvendelse på arven:

- regler om præferencetildeling. Kassationsretten har da også fastslået, at reglerne om fortrinsret på grund af deres økonomiske og sociale formål er overordnede præceptive bestemmelser, således at de regler, der er fastsat i lovgivningen på det sted, hvor den faste ejendom er beliggende, bør finde anvendelse ([1. civilretsafdeling., 10. oktober 2012, appel nr. 11-18.345, offentliggjort i bulletinen](#));
- regler vedrørende ophavsmænds ideelle rettigheder. Kassationsretten har således fastslået, at de regler, hvorefter ophavsmanden til et litterært eller kunstnerisk værk i Frankrig har de ideelle rettigheder, der er fastsat til fordel for ham, altid skal finde anvendelse ([1. civilretsafdeling., 28. maj 1991, appelsag nr. 89-19.522 89-19.522, offentliggjort i bulletinen](#)).

3 Findes der i henhold til denne medlemsstats lovgivning særlige procedurer, der sikrer overholdelsen af ovennævnte særlige regler?

Der findes ingen særlige procedurer i national ret for at sikre overholdelsen af ovennævnte særlige bestemmelser.

■ Sidste opdatering: 20/11/2025

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJN-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.